

"זְכוּרֹן מֵאִיר"

פרשת השבוע

[עפ"י "לקט שיחות מוסר" מאת מרן ראש הישיבה הג"ר אייזיק שר זצ"ל]

ויענך וירעיבך ויאכילך את המן וגו' למען הודיעך וגו' כל על כל מוצא פי ה' יחיה האדם. אמרו חז"ל (סוטה דף מח:): "כל מי שיש לו פת בסלו ודואג דאגת מחר הרי זה מקטני אמנה". במשך ארבעים שנה היו בני-ישראל ניזונים משולחן גבוה ולא ניתנה להם אפשרות לאגור מיום אחד לחברו, ע"י זה הושרשה בהם ידיעה זו שתהיה קומתם שלמה עד סוף כל הדורות, ש"על כל מוצא פי ה' יחיה האדם".

השמר לך פן תשכח את ה' אלוקיך לבלתי שמור מצותיו וגו'. פן תאכל ושבעת וגו'. ורם לבבך ושכחת את ה' אלוקיך המוציאך מארץ מצרים וגו'. התורה מזהירה כאן על הגאווה פן ברום לבבו יזלזל בקיום המצוות ובעבודת ה' ויפרוק עול מלכות שמים וסופו לעבוד עבודה זרה.

אבל בפרשת ואתחנן (ו' – י"ב) השמר לך פן תשכח את ה' וגו'. האזהרה היא שלא יימשך אחר תאוות-לבו ולא יבוא לידי שכחת ה', והעצה לזכירת ה' היא להזהר בקיום מצוות-עשה ומלעבור על מצוות לא תעשה, ואנו שבעוונותינו חסרנו בגלותנו את רוב המצוות יש לנו לדעת שבה במידה רחוקים אנו מזכירת ה'.

וכתב רבנו יונה (שע"ת ש"ג אות כ"ז): "וחייב האדם להשתדל לקנות לנפשו תמיד ההנהגות המחוייבות מן הזכירה, כמו היראה והצניעות וקישוט המחשבות וטכסיס המדות, כי זרע הקודש ישיגו כל הנהגה נאווה והמעטירה בעליה מזכירת השם יתברך".

* * *

[רבנו ה"חפץ חיים" זצ"ל בספר "אהבת חסד" בסוף הפתיחה – בהגהה].

ועתה ישראל מה ה' אלוקיך שואל מעמך, כי אם ליראה את ה' אלוקיך ללכת בכל דרכיו ולאהבה אותו וגו'. בתחילת הפרשה נאמר: ושמרת את מצות ה' אלוקיך ללכת בדרכיו וליראה אותו, בא ללמדנו שאין האדם זוכה למדרגת יראת ה' אלא ע"י שהולך בדרכי ה' במידות טובות.

והוסיף ללמדנו (בפסוק ועתה ישראל מה ה' וגו'), שגם לאחר שזכה ליראת ה' ושואף להגיע לאהבת ה' לא יוכל להגיע לזה אלא ע"י שיסתכל בטובת זולתו וילך בדרכי ה' מה הוא רחום אף אתה רחום וכו'. ולכן הוזכרה "הליכה בדרכיו" לאחר "ליראה את ה' אלוקיך".

ובסוף הפרשה נאמר: לאהבה את ה' אלוקיכם ללכת בכל דרכיו ולדבקה בו. הוסיף ללמדנו שגם לאחר שזכה למדרגת אהבת ה' לא יוכל להוסיף ולעלות למדרגת הדבקות בה' אם לא יוסיף ויתחזק במידה זו של הליכה בדרכיו.

* * *

הערות בסוגיא ד"חציך מקודשת ליי" [גמ' קידושין דף ז.ז.]

- א. רש"י ד"ה איתתא לבי תרי. להנשא להם אי אפשר, הילכך האי לא קדיש אלא פלגא וחציה נשאר לאחר, א"כ אינה מקודשת לזה. והעירוני דמשמע דזוהי סברא מיוחדת באשה, וקשה אמאי ממועט איש כשמתכוון כפשטות הלשון. ובעיקר דברי רש"י במש"כ "וחציה נשאר לאחר", נר' כונתו שעושה כן מתוך שסבור שע"י זה תוכל להתקדש לשני, ועי' היטב ברש"י גיטין דף מג. ד"ה ואם תמצא לומר.
- ב. לכ' התפשטות היא מכח הדיבור, כדמוכח מעצם תחילת ה"חלות". עוד מוכח כן מהסברא ד"דעת אחרת" (והעירוני דילמא אין בכחו להביא ל"חלות" כזה), ועוד מוכח כן מדדוקא בלשון הקדש.
- ג. "התקדשי לחציי". באבני-מילואים נקט ד"לחציי" הוא "חציי" מוגדר [ושמעתו שהגר"ש שקופ זצ"ל ס"ל דהיא קנויה לכולן], ואוי"ל דאין זה חצי אלא ביחס, ולפי"ז בפשוטו אין שייך איסור אשת-איש, וחצי עבד וחצי בן-חורין י"ל דהוי ב' חלקים וצ"ע.

דברי חיזוק והתעוררות (לקראת הימים הנוראים)

מיוסד על דברי רבותינו בעלי-המוסר עמודי-היראה

[עפ"י "שערי אור" מאת רבנו הג"ר יצחק בלאזער זצ"ל מח"ס "פרי יצחק" - המשך מהעלון הקודם]

- ח. וכן רק אם החולה מכיר בכך שהוא חולה (רחמנא ליצלן), יש לו תקוה להינצל, ובנוסף לזה יבין וישכיל שאע"פ שהתרופה נראית לו מרה אבל באמת כדאי וכדאי לו רגע אחד של מרירות, ואחרי שהאדם נעשה רגיל בלימוד המוסר מרגיש הוא מתיקות ושמחה אין קץ, והוא מאושר כי נפקחו עיניו לדעת טוב ורע.
- ט. אמנם היצר הרע אשר אורב לאדם להכשילו בחטאים גם חושש שמא ישוב וניחם על הרעה וימלט את נפשו, ולכן היצר הרע מונע ממנו להתבונן ולהבין את מצבו, וגם מונע ממנו לשים לב לצורך הזה ע"י שהאדם מוטרד (הן בעניניו, והן מוטרד ביצר) ואינו משים לבו להשגיח על מעשיו ועל דרכיו.
- י. וכאשר האדם מכיר בכך יוכל להתגבר על היצר הרע, ולעשות לעצמו סדרים קבועים של לימוד מוסר והתבוננות ביראת ה' ולעיין במעשיו אם צריכים תיקון המה.
- יא. וכדי להגיע לתכלית של קניית היראה, צריך שיהיה לימוד המוסר בהתפעלות הנפש בלב נכון בקול עצב בשפתים דולקים ולהרחיב את הרעיון בציור חושי, אז יחם לבבו בקרבו ותסתער ותתרגש נפשו, ויתפעלו כל חושיו, עד אשר יכו הדברים שורש במשכיות לבבו פנימה.
- יב. וטוב ביחוד לחזור בהתפעלות כמה וכמה פעמים, על מאמר חז"ל או שאר דברי מוסר, אשר ירגיש בנפשו כי יתפעל מזה. ואז גם בלכתו בחוץ או בשכבו על משכבו, לא ימוש המאמר מזכרונו.

לענין ר' דב ב"ר שניאור זלמן ז"ל נלב"כ כ"ג מרחשון תש"ע ולענין מרת עדינה ב"ר בנימין ע"ה נלב"כ ט' כסלו תש"ע ולענין מרת ניטל ב"ר משה דוד נלב"כ י"ב טבת תשע"א ולענין ר' אשר אלכסנדר ב"ר שלמה ישעיהו הלוי ז"ל נלב"כ כ' טבת תש"ע ולענין ר' אלימלך ב"ר שלום ז"ל נלב"כ ע' כ"ו טבת תשס"ח ולענין ר' יהושע העשיל ב"ר ישעיהו הלוי ז"ל נלב"כ ל' שבט תשס"ג ולענין ר' אברהם אהרן ב"ר אליעזר דוד ז"ל נלב"כ ו' ניסן תשס"ט ולענין ה"ר אלעזר יעקב חיים בהג"ר ברוך יוסף נלב"כ י"ד ניסן תשע"א ולענין ר' שמואל יצחק ב"ר אליעזר ז"ל נלב"כ י"ח אייר תשס"ט ולענין מרת מרים (מלייה) ב"ר יעקב הלוי ע"ה נלב"כ י"א סיון תשע"א

נא להעתיק בתפילה ולעורר רחמי שמים, לרפואת הרב רפאל מיכאל בן רייץ, ולרפואת האברך רפאל שמואל בן יפה ובוגרי הישיבה חס' שנפצעו קשה בתאונת דרכים)
לרפוי"ש בתושח"י

e-mail

zichronmeir@shtavgen.co

יוצא לאור ע"י כולל "זכרון מאיר" – חניכי סלבודקה

מקום הלימוד: בית-המדרש סלבודקה – דרכי-אי"ש
רח' האדמו"ר מגור 16, זכרון-מאיר בני-ברק
טל': 050-4125547 כתובת למכתבים: ת.ד. 557, בני-ברק 51104
Address for letters: P. O. B. 557 Bnei Brak 51303 Israel

The bank's details for wire transfers

The first international bank of Israel Ltd. Branch: pagi bnei-brak no: 188 Branch adres: 42, chazon ish st. Bnei-brak 51511
Swift code: firbilitxxx Iban: il 45052188000000435120 Name: kollel zichron meir
כתובת עמדת "בית יוסף קדימה" ת.ד. 722 קדימה 62920 (בד"מ"ד רח' מיימון 13), ט"ד 580447498

שיעור בהלכות שבת מתקיים בס"ד במוצאי שבת קודש בשעה 10.30

הציבור מוזמן

השיעור בכולל קדימה, יתקיים בס"ד בזמן "אלול" הבעל"ט ביום ראשון בשעה 5.00.